

Demokrati för alla!

deltagarmaterial

NÄSSJÖ KOMMUN

© Nässjö kommun 2018

Projektledare: Sandra Sandin-Lindqvist, Nässjö kommun

Text: Mirjam Tågerud, Inhälp

Layout: Mirjam Tågerud, Inhälp

Foto: mostphotos.com, riksdagen.se Melker Dahlstrand, pixabay.com

Tryckeri: TMG Tabergs AB

Demokrati för alla!

deltagarmaterial

Får jag rösta och hur ska jag göra?

samling 1

Krav för rösträtt i riksdagsvalet:

- minst 18 år gammal
- vara folkbokförd eller ha varit folkbokförd i Sverige
- vara svensk medborgare

Krav för rösträtt i landstings- och kommunvalet:

- minst 18 år gammal
- folkbokförd i Sverige i 3 år

Krav för rösträtt EU-valet:

- minst 18 år gammal
- medborgare i EU-land
- folkbokförd i Sverige

Sveriges fyra allmänna val:

- Riksdagsvalet
- Landstingsvalet
- Kommunvalet
- EU-valet

Val till riksdagen, landstinget/regionen och kommunen är den andra söndagen i september vart 4:e år.

När är nästa val till riksdag, landstingsfullmäktige/regionfullmäktige och kommunfullmäktige?

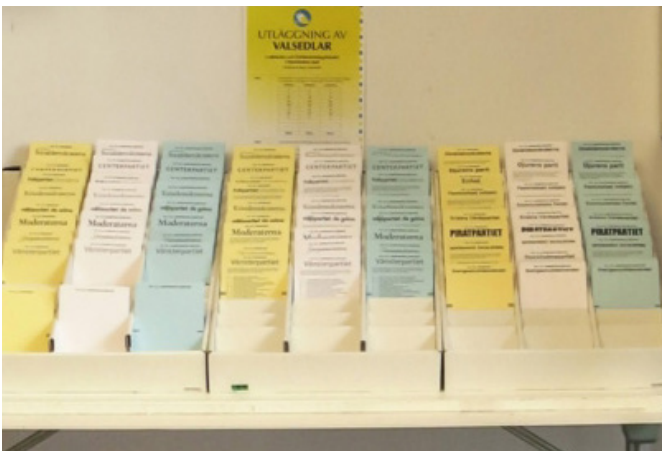
När är nästa EU-val?

Vilka val har du rösträtt i?

Alla som har rösträtt får ett röstkort med posten. På röstkortet står det vilken vallokal man ska rösta i. Röstkortet visar att man har rösträtt.

När man kommer till vallokalen får man kuvert att lägga valsedlarna i. Det får bara ligga en valsedel i varje kuvert, annars är rösten ogiltig.

I vallokalen finns det valsedlar:

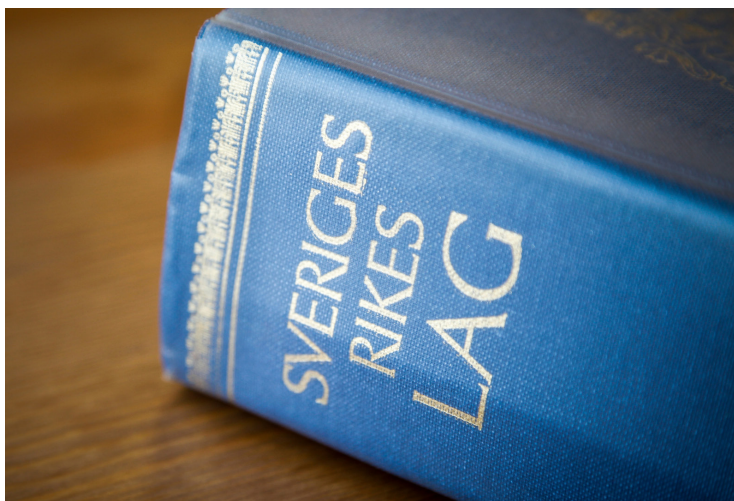
- gula till riksdagsvalet
- vita till kommunvalet
- blå till landstingsvalet

Kom ihåg att:

- Ta med röstkort och id-handling.
- Gå till den vallokal som står på ditt röstkort eller till en röstningslokal.
- Lägg bara en valsedel i varje kuvert.

Mer information:
www.val.se, www.rikdagen.se

Sveriges grundlagar:

- Regeringsformen
- Successionsordningen
- Tryckfrihetsförordningen
- Yttrandefrihetsgrundlagen

Foto: Melker Dahlstrand

Riksdagen samlas i riksdagshuset i Stockholm.

”All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare.”

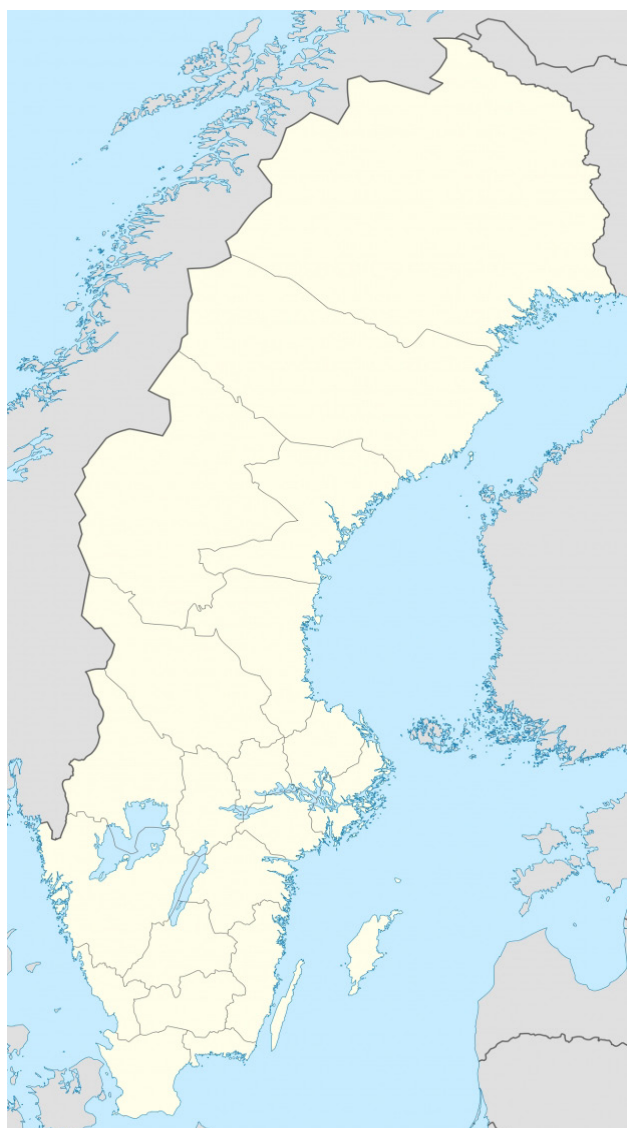
Regeringsformen

Riksdagen
349 ledamöter
Alla valda partier
Ledamöter från hela landet

Stiftar lagar
Beslutar om budget
Granskar regeringen

Regeringen styr Sverige. Ett eller flera partier bildar en regering efter valet. Partiledaren för det största partiet brukar bli statsminister. Regeringen lägger fram lagförslag och budgetförslag till riksdagen.

Regeringen styr med hjälp av myndigheter, till exempel: Arbetsförmedlingen, Skatteverket, Försäkringskassan, Migrationsverket och Skolverket.

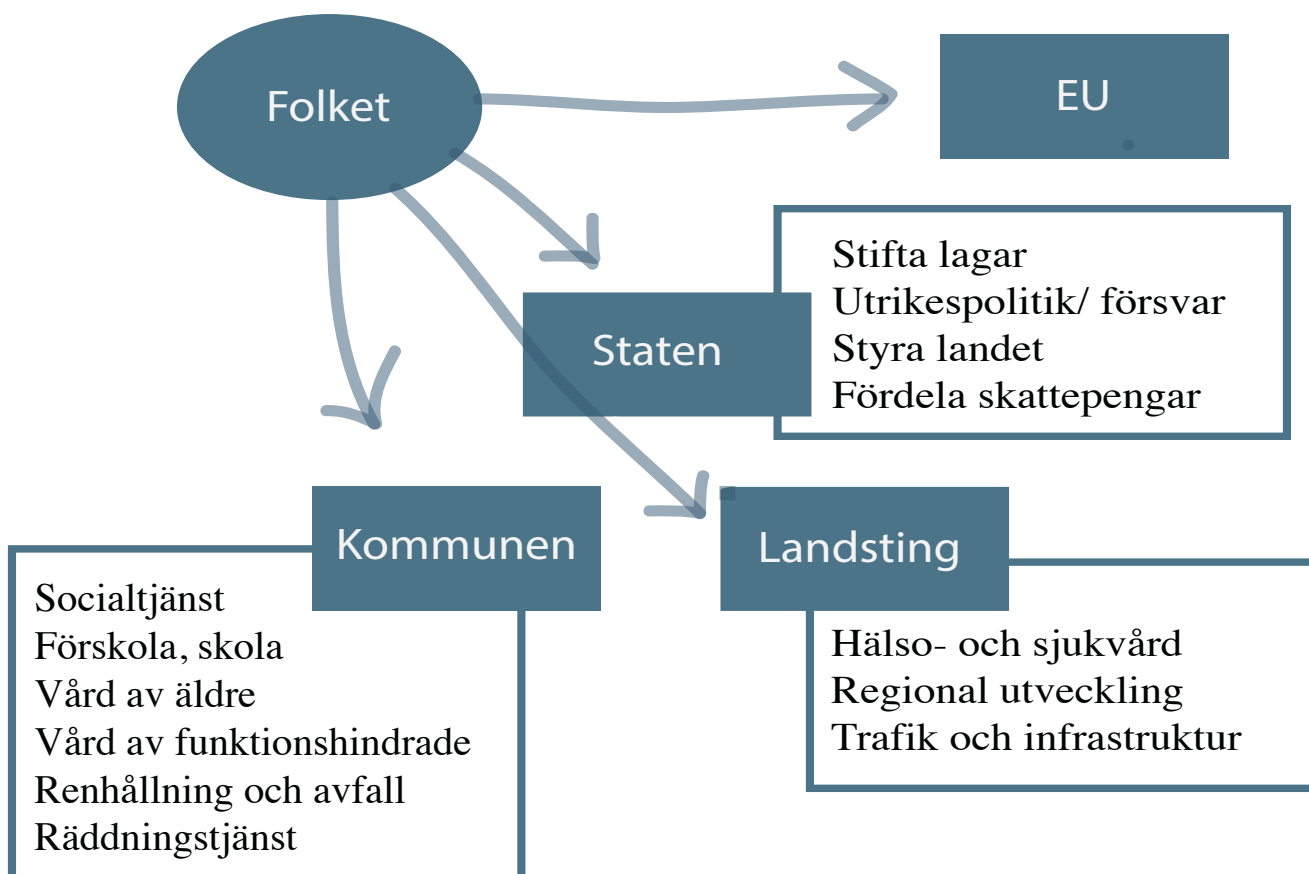

Sverige är uppdelat i 21 landsting/regioner (se bilden). I valet väljs ledamöter till landstingsfullmäktige/regionsfullmäktige.

Vilket landsting/region bor du i?

Sverige är uppdelat i 290 kommuner. I valet väljs kommunfullmäktiges ledamöter.

Vilken kommun bor du i?

Europeiska unionen, EU, är ett samarbete mellan 28 länder. Vid EU-val väljer vi representanter till Europaparlamentet. Där finns 751 ledamöter, 20 från Sverige. EU stiftar lagar om miljö, arbetsmiljö, handel m.m.

Mer information:
skl.se, riksdagen.se
regeringen.se, eu.riksdagen.se

Vem eller vad ska jag rösta på?

samling 3

Riksdagspartierna 2014-2018

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

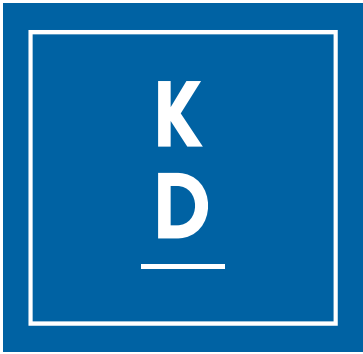
**miljöpartiet
de gröna**

NÄRODLAD
POLITIK

Centerpartiet

Liberalerna

Viktiga sakfrågor - Vad tycker du?

Information inför valet - Var och när hittar du det?

Mer information:

www.socialdemokraterna.se

www.moderaterna.se

www.sd.se

www.mp.se

www.centerpartiet.se

www.vansterpartiet.se

www.liberalerna.se

www.kristdemokraterna.se

www.svt.se

www.sr.se

www.ur.se

www.8sidor.se

Ordlista

Budget	En ekonomisk plan för till exempel ett land eller en kommun. <hr/>
Folkbokförd	Att du bor i Sverige och har lämnat din adress till Skatteverket. <hr/>
Förtidsrösta	Att rösta innan valdagen eller på en annan plats än i sin vallokal. <hr/>
Ideologi	En samling värderingar och tankar om hur ett land styrs på bästa sätt. <hr/>
Ledamot	Person som valts till att representera folket i riksdag eller fullmäktige. <hr/>
Mandat	En plats i riksdag eller fullmäktige. <hr/>
Minister	Person i regeringen med ett ansvarsområde t.ex. finansminister. <hr/>
Myndighet	Organisation under regeringen t.ex. Arbetsförmedlingen och polisen. <hr/>
Offentlig	Information som är öppen och tillgänglig för alla. <hr/>
Parti	En grupp personer som organiserat sig för att arbeta politiskt. <hr/>
Regeringen	Den grupp som styr landet, statsministern och ministrar. <hr/>

Ordlista

Riksdagen	Sveriges parlament
Röstkort	Ett kort som skickas hem till alla som har rösträtt inför valet.
Röstlängd	En lista med namn på alla personer som har rätt att rösta i en vallokal.
Röstmottagare	Person som tar emot och räknar röster i vallokalen på valdagen.
Röstningslokal	Lokal dit alla med rösträtt kan gå och förtidsrösta.
Rösträtt	Den som har rösträtt får rösta i ett val.
Sekretess	Information som är offentlig för att skydda individ eller staten.
Statsminister	Regeringschef i Sverige
Valdistrikt	Ett område där de som bor röstar på samma plats.
Vallokal	En lokal man går till och röstar när man tillhör det valdistriktet.
Valkrets	Del av Sverige som väljer ett antal mandat till riksdagen. Det finns 29.

”All offentlig makt i Sverige
utgår från folket och riksdagen
är folkets främsta företrädare.”

Regeringsformen

Projektägare:

NÄSSJÖ KOMMUN

i samarbete med:

Länsstyrelsen
i Jönköpings län